

O MARCO JURÍDICO E ECONÓMICO. COMENTARIOS AO TEXTO ARTICULADO

XII. O MARCO XURÍDICO E ECONÓMICO. COMENTARIOS AO TEXTO ARTICULADO

XII.1. LEI DE ORZAMENTOS XERAIS DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA PARA O ANO 2025

I

A Lei de Orzamentos para o exercicio 2025 presenta o marco de actuación, con expresión cifrada, conxunta e sistemática da política económica do goberno, que responde aos retos socioeconómicos actuais e aos obxectivos de desenvolvemento estratéxico de Galicia. No contexto dun escenario macroeconómico aínda marcado polos efectos das crises anteriores e polas incertezas xeopolíticas globais, estes orzamentos procuran reforzar o crecemento económico sustentable, mellorar o benestar social e fortalecer as infraestruturas produtivas e os servizos públicos da Comunidade Autónoma.

O contexto económico da economía mundial continúa a enfrontar desafíos derivados do aumento dos custos enerxéticos, das políticas monetarias restritivas e do enfraquecemento da demanda global. Aínda que a inflación amosa sinais de desaceleración, segue sendo unha preocupación central nas economías desenvolvidas. No caso da zona euro, prevese un crecemento moderado para 2025, cunha taxa estimada do 1,5%, impulsada pola recuperación gradual da demanda interna e o reequilibrio das cadeas de subministración globais.

A economía galega está a mostrar unha forte resiliencia malia o proceso inflacionario dos últimos anos, que, debido as características da poboación galega, incidiu con máis forza en Galicia que no resto de España. No ano 2023 a economía medrou un 1,8%. A boa evolución da economía durante o 2024 fixo que revisasemos a previsión inicial de crecemento elvandoa ata o 2,3%. Para o ano 2025 espérase un crecemento do PIB do 2,1%, mantendo unha tendencia positiva baseada na recuperación dos sectores industrial e servizos, o impulso do investimento público e privado, así como no bo comportamento do saldo do sector exterior. No ano 2025 seguirase a consolidar esta senda económica, encadeando así cinco anos de crecemento sostible, no que produtividade do traballo está a medrar mais que no resto de España, e no que a taxa de desemprego seguirá baixando ata o 9,1%.

Neste contexto, superado o período extraordinario da pandemia e os efectos da guerra de Ucraína, retomáronse as regras fiscais do marco de gobernanza económica da UE. Coa actualización do marco de gobernanza económica de abril de 2024 trátase de garantir unhas finanzas públicas saneadas e sostibles, fortalecer a supervisión e coordinación fiscal, e fomentar o crecemento por medio de reformas e investimentos que contribúan ás prioridades da UE de construír un futuro dixital, ecolóxico e máis resiliente, reforzando ao mesmo tempo o apoio á súa competitividade e a autonomía estratéxica.

As novas regras fiscais establecen, pois, límites máis estritos para o déficit orzamentario e a débeda pública, e o cumprimento da senda de gasto neto tórnase indispensable para todos os países membros da UE.

Por tanto, os Orzamentos do 2025 están enmarcados no retorno as regras fiscais, onde a sustentabilidade das finanzas públicas é unha prioridade. A Comunidade Autónoma ten dentro dos seus obxectivos estratéxicos garantir a sustentabilidade das finanzas públicas a medio e longo prazo, polo que o cumprimento das regras fiscais constitúe unha prioridade para a Administración. Segundo os últimos datos publicados polo Banco de España, no último ano Galicia reduciu a súa débeda ata o 15,7% do PIB, a máis baixa desde o 2012, sendo 6 puntos inferior á da media de comunidades. Galicia foi ao peche de 2023 a quinta comunidade autónoma de réxime común con menor relación débeda/PIB. Ademais, a débeda por habitante sitúase na Comunidade galega nos 4.496 euros fronte aos 6.711 euros da media de comunidades.

O 29 de xullo de 2024, o Consello da Xunta acordou o límite máximo de gasto non financeiro da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2025, ao cal se refire o artigo 12 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira, modificado polo artigo 92 da Lei 12/2014, do 22 de decembro, de medidas fiscais e administrativas.

Este acordo establece o límite do gasto non financeiro para o Proxecto de lei dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2025 en 13.954 millóns de euros cifra mais alta da historia da comunidade, que reflicte a vontade do goberno de garantir a estabilidade orzamentaria ao tempo que se reforzan os principais servizos públicos e investimentos estratéxicos.

Neste contexto, unhas finanzas públicas saneadas e dispor dunha planificación rigorosa a medio prazo constitúen a base sólida para acadar os obxectivos establecidos e poder afrontar os retos e necesidades do futuro para seguir a mellorar o nivel de benestar da poboación. No 2024 recuperouse o equilibrio orzamentario por primeira vez en 16 anos, mellorando a eficiencia do gasto público e a recadación, o que permitiu deixar de recorrer ao endebedamento.

Nos orzamentos para 2025, que incorporan o enfoque de obxectivos e resultados do Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022-2030, destaca a programación e execución dos fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia priorizando os investimentos que permitan dar cumprimento aos fitos e obxectivos previstos, a orzamentación da programación 21-27 de Fondos de Cohesión, que logo dun primeiro ano de implantación se prevé que se orienten a unha anualidade financeira teórica tanto os fondos de cohesión como os sectoriais, o pulo aos programas de vivenda pública, reforzo dos programas de gasto sanitario, con prioridade do Plan de infraestruturas sanitarias e os investimentos en novas tecnoloxías sanitarias para garantir unha atención sanitaria pública de calidade.

Un dos piares fundamentais destes orzamentos é a mellora e modernización das prestacións do Sistema Galego de Benestar, garantindo unha atención de calidade para as persoas maiores,

os colectivos máis vulnerables e a poboación rural, ao tempo que se reforzan os recursos destinados a dependencia, inclusión social e protección da infancia.

O investimento en sanidade pública incrementará un 4,1% respecto ao ano anterior, con especial atención á mellora das infraestruturas hospitalarias e á dixitalización dos servizos de saúde.

No eido educativo, os orzamentos apostan pola modernización das infraestruturas escolares, o fomento da formación profesional e o apoio á educación dixital, cun incremento do 4,9% nos recursos destinados a estas áreas.

Os orzamentos para 2025 prevén un investimento histórico en Investigación, Desenvolvemento e Innovación (I+D+i), con medidas para a creación de novas tecnoloxías, a mellora dos procesos produtivos, o avance do coñecemento, e melloras na cualificación do emprego que en conxunto repercutirán nunha maior competitividade económica e benestar social.

O impulso da competitividade das empresas galegas tamén será unha prioridade, fomentando a dixitalización, a internacionalización e desenvolvendo medidas de apoio para a implantación de tecnoloxías avanzadas nos procesos produtivos, con especial enfase no sectores estratéxicos para a economía galega.

Para facer fronte ao desafío demográfico, os orzamentos inclúen medidas concretas de apoio ao retorno de emigrantes e ao asentamento da poboación nova no rural, a través da Estratexia Retoma 2025. Este plan contempla incentivos fiscais e sociais para familias e empresas que aposten polo rural, así como programas específicos para o desenvolvemento de infraestruturas locais e o impulso do sector primario.

A Lei de Orzamentos do 2025 consolida, por tanto, o compromiso de Galicia co crecemento económico sostible e co reforzo das políticas sociais, ao tempo que asegura a sustentabilidade das finanzas públicas. Cun límite de gasto non financeiro de case 14.000 millóns de euros, estes orzamentos reflicten a ambición de seguir avanzando cara a un futuro máis xusto, inclusivo e próspero para toda a cidadanía galega.

II

Na parte dispositiva, a lei estrutúrase en seis títulos, dezasete disposicións adicionais, tres disposicións transitorias e tres disposicións derradeiras.

A parte esencial da Lei dos orzamentos recóllese no título I, relativo á aprobación dos orzamentos iniciais e ao réxime das modificacións de crédito, por canto no seu capítulo I, baixo a rúbrica «Aprobación dos créditos iniciais e do seu financiamento», se aproban os ingresos e os gastos que compoñen os orzamentos da Comunidade Autónoma, integrados polos da Administración xeral, os dos organismos autónomos, os correspondentes ás entidades públicas instru-

mentais de asesoramento e consulta –que, para os efectos orzamentarios, teñen a consideración de organismos autónomos–, os das axencias públicas autonómicas, os das entidades públicas empresariais, os dos consorcios autonómicos, os das sociedades mercantís e os das fundacións.

Neste capítulo I defínese o ámbito dos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia tendo en conta a tipoloxía das entidades públicas instrumentais do sector público autonómico previstas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. Dentro deste capítulo detállanse os beneficios fiscais que afectan os tributos cedidos total ou parcialmente polo Estado e sinálase, así mesmo, o importe das subvencións reguladoras consideradas na normativa de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia. Finalmente, dentro dos artigos especificamente destinados aos orzamentos das entidades instrumentais, autorízanse as dotacións iniciais das subvencións de explotación e de capital ás entidades públicas empresariais e ás sociedades mercantís.

O capítulo II deste título, «Réxime xeral das modificacións orzamentarias», regula os principios e as competencias específicas en materia de modificacións orzamentarias, as regras de vinculación que afectan os créditos orzamentarios, a determinación dos que teñen a natureza de créditos ampliábles, entre os que se inclúen os créditos destinados ao pagamento das vacinas, e as limitacións aplicables ás transferencias de créditos.

O título II, relativo aos «Gastos de persoal», estrutúrase en catro capítulos.

O capítulo I, dedicado aos gastos do persoal ao servizo do sector público, establece a evolución da masa salarial fixando que non poderá experimentar ningún incremento con respecto a vixente no 31 de decembro de 2024, en termos homoxéneos, tanto polo que respecta a efectivos de persoal como á súa antigüidade. Así mesmo, recolle que para o ano 2025 só se poderá proceder, no sector público, á incorporación de novo persoal con suxeición aos límites e aos requisitos establecidos na normativa básica estatal. No resto do capítulo regúlase a contratación de persoal laboral temporal, de persoal funcionario interino e de persoal vinculado ás encomendas de xestión ou ás encargas a medios propios.

O capítulo II, baixo a rúbrica «Dos réximes retributivos», establece as retribucións dos altos cargos e outro persoal directivo, así como as das persoas titulares das delegacións da Xunta de Galicia no exterior, que non experimentarán incremento respecto das vixentes no 31 de decembro de 2024. Igualmente, no que atinxe o persoal funcionario, o persoal laboral, o persoal ao servizo das institucións sanitarias e mais o persoal dos corpos de funcionarios ao servizo da Administración de xustiza, aquelas manteranse nas contías vixentes no 31 de decembro de 2024.

Todo isto sen prexuízo do establecido na disposición adicional oitava, que establece que as retribucións do persoal do sector público previstas para o ano 2025 serán obxecto de adecuación ao previsto no capítulo II do Real Decreto-lei 4/2024, de 26 de xuño, polo que se prorrogan determinadas medidas para afrontar as consecuencias económicas e sociais derivadas dos con-

flitos de Ucraína e oriente Próximo e se adoptan medidas urxentes en materia fiscal, enerxética e social, e habilita, a Consellería competente en materia de facenda, a levar a cabo as xestións necesarias para facer efectivo calquera outro aumento, no seu límite máximo, no momento, en ambos casos, en que se habiliten pola normativa básica do Estado.

O capítulo III, dedicado a «Outras disposicións en materia de réxime de persoal activo», recolle que para o ano 2025 as relacións de postos de traballo deberán modificarse para axustar ás previsións orzamentarias que se deduzan do anexo de persoal, sen que se poidan prover aqueles postos para os cales non estea prevista unha dotación, e, ademais, que no anexo de persoal non poderán existir códigos de liñas orzamentarias que non amparen créditos para dotacións de postos de traballo, para substitucións de persoal temporal ou para conceptos retributivos. O resto do capítulo regula os requisitos para a determinación ou a modificación das retribucións do persoal laboral e non-funcionario, o persoal directivo das entidades instrumentais do sector público da Comunidade Autónoma, o nomeamento do profesorado interino a tempo parcial en centros docentes non-universitarios, os profesores e as profesoras de corpos docentes e o persoal eventual e de gabinete.

O capítulo IV, dedicado ás «Universidades», fixa o límite máximo dos custos do persoal das tres universidades públicas galegas, as retribucións adicionais do persoal ao seu servizo e a obriga de comunicar mensualmente a provisión de persoal laboral temporal para cubrir necesidades docentes urxentes e inaprazables. Alén diso, establécese que as universidades públicas galegas poderán aplicar a taxa de reposición prevista na normativa básica estatal, con respecto das dispoñibilidades orzamentarias dotadas no capítulo I.

O título III, «Operacións de endebedamento e garantía», estrutúrase en dous capítulos, relativos ás operacións de crédito e ao afianzamento por aval.

No primeiro destes capítulos establécese que para o ano 2025 a posición neta debedora da Comunidade Autónoma non poderá incrementarse. Tamén se regulan neste capítulo as operacións de débeda de tesouraría, a formalización doutras operacións financeiras e o endebedamento das entidades instrumentais do sector público. No tocante ao endebedamento das entidades instrumentais do sector público, a única excepción refírese ao Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS), na cal se recolle a posibilidade, para os préstamos directos, de que se poidan formalizar entre as entidades financeiras e os adxudicatarios ou as adxudicatarias que, estando en réxime de alugamento, decidan adquirir as vivendas que foron cedidas en uso ao IGVS e para as execucións de hipotecas de vivendas de promoción pública da adxudicación ou cesión de remate delas a prol do IGVS.

No capítulo II, relativo ao «Afianzamento por aval», en canto ao apoio financeiro aos proxectos empresariais, mantense para o 2025 a contía máxima dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción Económica (Igapre), cun importe que non supere o saldo efectivo vixente de cincocentos millóns de euros. Así mesmo, incorpórase a autorización relativa á concesión de avais para a articulación dos instrumentos financeiros incluídos no Programa de

desenvolvemento rural de Galicia 2014-2020 e no Plan estratéxico da Política agraria común de España (PEPAC) 2023-2027, cofinanciados polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader). Tamén se recolle a autorización ao Instituto Galego da Vivenda e Solo para a concesión de avais por un importe máximo de cinco millóns de euros, con destino á compra da primeira vivenda por persoas menores de trinta e seis anos e cun límite máximo do vinte por cento do prezo de compravenda.

No título IV, «Xestión orzamentaria», mantéñense os preceptos relativos á intervención limitada, á fiscalización das operacións de endebedamento da Comunidade Autónoma, á fiscalización dos nomeamentos ou dos contratos de substitución do persoal, á identificación dos proxectos de investimento, á autorización do Consello da Xunta para a tramitación de determinados expedientes de gasto, á regulación das transferencias de financiamento, ás subvencións nominativas, á concesión directa de axudas e subvencións, á simplificación da acreditación do cumprimento das obrigas tributarias coa Seguridade Social e de non ter pendentes de pagamento débedas coa Administración pública da Comunidade Autónoma para determinados supostos, ao pagamento mensual de axudas e subvencións que se conceden a persoas físicas para financiar estudos de investigación, ao informe preceptivo e vinculante da Consellería de Facenda e Administración Pública, que, sen prexuízo da análise de risco que realice o xestor, determina os efectos sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria nos préstamos concedidos con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, e mais aos expedientes de dotación artística e ao módulo económico de distribución de fondos públicos para o sostemento de centros concertados. Neste establécese a posibilidade da aceptación por parte da Administración autonómica de pagamentos á conta para as retribucións do persoal docente do colectivo de empresas do ensino privado, desde o 1 de xaneiro ata o momento en que se asinen as táboas salariais para o ano 2025.

O título V, dedicado ás «Corporacións locais», estrutúrase en dous capítulos.

O primeiro deles, dedicado ao financiamento e á cooperación con estas entidades, detalla as transferencias que lles corresponden como consecuencia de convenios e subvencións, así como a participación dos concellos nos tributos da Comunidade Autónoma a través do Fondo de Cooperación Local.

O conxunto de achegas realizadas aos concellos no ano 2025 acadará o importe de 626 millóns de euros, a cantidade máis elevada da serie histórica.

Como novidade para o ano 2025 procédese a incrementar a dotación do Fondo Base en 5.400.000 euros pero para repartir soamente entre os concellos con poboación de dereito inferior a 15.000 habitantes, segundo os datos oficiais de poboación á data da aprobación polo Consello da Xunta do proxecto de lei de Orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2025, co obxectivo de reforzar o financiamento dos concellos máis pequenos.

Estes concellos son os que teñen máis problemas para prestar aos seus cidadáns os servizos públicos locais en condicións de igualdade aos concellos máis grandes, principalmente porque non poden beneficiarse de economías de escala na súa prestación.

Por tanto, a maior parte do incremento do Fondo de cooperación local, como consecuencia da maior recadación dos capítulos I, II e III da Administración xeral, adicase a incrementar o Fondo Base no canto de incrementar o Fondo adicional.

Establécese tamén, neste capítulo, o sistema de distribución entre a Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) e os concellos para o Fondo Base, de maneira que estes participen no mesmo segundo o coeficiente de repartición que lles correspondeu no ano 2011. O importe do Fondo Base que soamente se reparte entre os concellos de menos de 15.000 habitantes se repartirá cos mesmos coeficientes pero sen ter en conta os dos concellos que teñan máis poboación.

Porén, no ano 2025, as entregas á conta do Fondo Base e do Fondo Adicional incrementanse respecto ao ano 2024 por riba do incremento do gasto non financeiro total da Xunta de Galicia, un 4%, como consecuencia do incremento dos capítulos I, II e III dos ingresos da Administración xeral no orzamento do ano 2025 respecto do inicial do ano pasado.

O Fondo Adicional repartirase no ano 2025 conforme o acordo da Subcomisión Permanente do Réxime Económico e Financeiro da Comisión Galega de Cooperación Local. Entre os criterios aprobados para a repartición destacan os concellos con institucións penitenciarias no seu termo municipal, os concellos de menos de 50.000 habitantes que teñen que asumir os gastos de funcionamento dos centros de saúde da súa titularidade, as prazas en conservatorios municipais de grao medio, os concellos resultantes dun proceso de fusión en cumprimento do sinalado na Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, os concellos que teñen que asumir o financiamento dos servizos de emerxencia de carácter supramunicipal, para os concellos de menos de 15.000 habitantes que realicen actuacións de mellora da eficiencia enerxética das infraestruturas municipais, para investimentos en infraestruturas municipais que supoñan un desenvolvemento estratéxico desde o punto de vista económico, social ou territorial.

Dentro do fondo adicional crease un subfondo destinado a todos os concellos para compensar os custos derivados da xestión de residuos urbanos.

O capítulo II deste título regula o procedemento de compensación e retención de débedas dos concellos contra os créditos que lles corresponden pola súa participación no Fondo de Cooperación Local. Debido ao carácter recorrente dos ditos artigos, sen apenas variacións nos últimos anos, adóptase a decisión de outorgarlles vixencia indefinida e non anual como ocorría ata o de agora.

No título VI, relativo ás «Normas tributarias», inclúese un único precepto para establecer os criterios de afectación do imposto sobre o dano ambiental causado por determinados usos e aproveitamentos da auga encorada e o canon eólico.

O contido desta Lei de orzamentos complétase coas disposicións adicionais, transitorias e derradeiras referidas, nas cales se recollen uns preceptos de índole moi variada.

As disposicións adicionais regulan, entre outras materias, a información ao Parlamento; o orzamento inicial das axencias públicas autonómicas e os requisitos de creación; a autorización de orzamentos en entidades instrumentais de nova creación; as normas para a remisión de información económico-financeira e o control desta, coa finalidade de recoller as obrigas en relación co inventario das entidades dependentes da Comunidade Autónoma de Galicia e, doutra banda, para adaptar as normas sobre a competencia da Intervención Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia á normativa vixente, en relación coas axencias e cos consorcios adscritos á Comunidade Autónoma que deben auditar as súas contas anuais; a venda de solo residencial por parte do Instituto Galego da Vivenda e Solo; as retribucións dos consellos de administración; as prestacións extraordinarias para as persoas beneficiarias de pensións e subsidios non-contributivos, e, no relativo aos gastos de persoal, a autorización para a modificación dos cadros de persoal do Servizo Galego de Saúde, as medidas en relación co V Convenio colectivo único para o persoal laboral, e no caso dos centros concertados recóllense as normas dos módulos económicos e, ademais, no suposto de que se recolla nunha disposición un incremento nos módulos estatais para a distribución dos fondos públicos para o sostemento dos centros concertados, aplicarase o mesmo incremento na nosa comunidade. Tamén se regulan as contías das axudas directas destinadas a paliar a pobreza enerxética en consumidores vulnerables severos en risco de exclusión social.

Regúlase, ademais, o dereito a percibir unha axuda económica de mil douscentos euros, a razón de cen euros mensuais, a través da Tarxeta Benvida para todas as familias que esperen o nacemento ou teñan unha filla ou un fillo ou adopten un neno ou unha nena menor dun ano no 2025. Adicionalmente, para aquelas familias con renda igual ou inferior a vinte e dous mil euros, a axuda ampliarase no segundo ano de vida e ata que a nena ou o neno cumpra tres anos, ou ata que se cumpran tres anos do ditado da correspondente resolución para os supostos de adopción ou garda con fins adoptivos. A contía das axudas para as familias con estas rendas será de seiscientos euros por ano, a razón de cincuenta euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o primeiro; de mil douscentos euros por ano, a razón de cen euros por mes, se a filla ou o fillo que dá dereito á axuda é o segundo, e de dous mil catrocentos euros por ano, a razón de douscentos euros por mes, se o fillo ou a filla que dá dereito á axuda é o terceiro ou sucesivos. Para as familias que residan no rural e para as que teñan a terceira filla ou o terceiro fillo e sucesivos, a axuda incrementarase nas condicións que estableza a Consellería de Política Social e Igualdade.

E unha das disposicións adicionais tamén establece un mecanismo para axilizar a xestión orzamentaria ao habilitar a Consellería de Facenda e Administración Pública para efectuar determinadas modificacións orzamentarias.

As disposicións transitorias regulan o Fondo de Continxencia de Execución Orzamentaria que xa se prevía na Lei de orzamentos do ano 2024 e o mantemento do Mecanismo de garantía de investimentos públicos.

As tres últimas disposicións finais regulan o desenvolvemento, a vixencia e a entrada en vigor da lei.

XII.2. MEDIDAS FISCAIS E ADMINISTRATIVAS DE ACOMPAÑAMENTO PREVISTAS PARA A SÚA ENTRADA EN VIGOR NO ANO 2025

I

Os orzamentos requiren, para a súa completa aplicación, a adopción de diferentes medidas, unhas de carácter puramente executivo e outras de carácter normativo, que, pola súa natureza, deben adoptar rango de lei e que, como precisou o Tribunal Constitucional, non deben integrarse nas leis anuais de orzamentos xerais senón en leis específicas. O debate doutrinal acerca da natureza das chamadas leis de acompañamento foi resolto polo Tribunal Constitucional, que configurou este tipo de normas como leis ordinarias cuxo contido está plenamente amparado pola liberdade de configuración normativa de que goza o lexislador e que permiten unha mellor e máis eficaz execución do programa do Goberno nos distintos ámbitos en que desenvolve a súa acción. Desde esta perspectiva, tendo presente a actividade que desenvolve a Comunidade Autónoma de Galicia, cuxos obxectivos se expoñen na Lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma para o ano 2025, e co obxecto de contribuír a unha maior eficacia e eficiencia destes, esta lei contén un conxunto de medidas referidas a diferentes áreas de actividade que, con vocación de permanencia no tempo, contribúan á consecución de determinados obxectivos de orientación plurianual perseguidos pola comunidade autónoma a través da execución orzamentaria. Este é o fin dunha norma cuxo contido esencial o constitúen as medidas de natureza tributaria, aínda que se incorporan outras de carácter administrativo.

II

A estrutura desta lei divídese en dous títulos: o primeiro dedicado ás medidas fiscais e o segundo, ás de carácter administrativo.

O título I, relativo ás medidas fiscais, está dividido en dous capítulos.

O capítulo I introduce medidas en materia de tributos cedidos.

Na liña xa iniciada no ano 2016 co obxecto de alixeirar a carga tributaria nas sucesións entre persoas parentes directas e a do 2019 que a estendera aos irmáns e irmás, modifícase a redución aplicable no imposto sobre sucesións ás persoas parentes do grupo III mediante a elevación e unificación do importe da redución para todas as persoas parentes deste grupo (irmás e irmáns,

tías e tíos, sobriñas e sobriños, sogras e sogros, cuñadas e cuñados e noras e xenros), aumentándose ata 25.000 euros, de xeito que calquera sucesión entre estas persoas parentes de ata ese importe non vai tributar polo imposto sobre sucesións, favorecendo a transmisión entre xeracións.

Contéplanse tres medidas fiscais en materia de vivenda, dirixidas a incentivar a posta no mercado de vivendas e a posibilitar a promoción de 2.300 vivendas de promoción pública, en execución do compromiso do goberno galego de duplicar o parque público de vivenda.

Así, en primeiro lugar, equipárase a adquisición de locais comerciais con destino final de uso como vivenda, co propio concepto de vivenda, para os efectos da aplicación dos tipos bonificados aplicables á súa adquisición sempre que se presente, nun prazo máximo de catro anos, comunicación previa de primeira ocupación.

En segundo lugar, na modalidade de actos xurídicos documentados, introdúcese para o Instituto Galego de Vivenda e Solo e as entidades participadas maioritariamente polo dito organismo, unha bonificación na cota do 100% para actos e negocios que forman parte do proceso construtor das vivendas de promoción pública, como as adquisicións de solo residencial, os actos de agrupación, agregación, segregación e división, a declaración de obra nova e división horizontal, as vendas de solo público residencial, os actos relativos ás garantías pactadas en favor das ditas entidades, así como os préstamos hipotecarios que poidan solicitar. Esta modificación resulta fundamental para poder levar a cabo a promoción de vivenda de promoción pública reducindo os tributos que afectan aos actos necesarios para dita promoción.

E, por outra banda, en consonancia co compromiso do goberno galego en materia de vivenda e co fin de incentivar a promoción e posta no mercado de vivendas en alugueiro, na modalidade de actos xurídicos documentados, amplíase o ámbito obxectivo da bonificación do 75% para as operacións de adquisición, dereitos reais de garantía e rehabilitación de edificios destinados a vivendas de aluguer.

Efectúanse así mesmo distintas precisións técnicas no Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado polo Decreto Lexislativo 1/2011, do 28 de xullo, fundamentalmente coa finalidade de actualizar a súa redacción consonte coa normativa vixente.

O capítulo II, relativo aos tributos propios, só está integrado por un precepto, sobre as taxas, no cal, por unha banda, se establece que os tipos das taxas de contía fixa non experimentarán ningunha actualización respecto ás contías exixibles no momento da entrada en vigor desta lei e, por outra banda, se introducen diversas modificacións na Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia, consistentes tanto na creación de novas taxas como na modificación ou eliminación dalgunhas vixentes.

Pola súa banda, o título II divídese en XVI capítulos.

No capítulo I, de medidas de fomento en materia de turismo sustentable, a lei prevé, como medida fiscal para impulsar o turismo sustentable, a creación do imposto sobre estadias turísticas na Comunidade Autónoma de Galicia, como tributo indirecto, instantáneo e propio da comunidade autónoma. O imposto gravará a especial capacidade económica das persoas físicas posta de manifesto pola súa estadia en calquera establecemento turístico situado no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia. Prevese que os concellos poderán establecer de forma voluntaria, en execución da súa autonomía municipal, unha recarga sobre o imposto autonómico ás estadias turísticas, cuxos ingresos estarán afectados cando menos nun 80% a investimentos e gastos vinculados á promoción, impulso, protección, fomento e desenvolvemento do turismo sustentable.

No capítulo II, dedicado ás medidas en materia de telecomunicacións e audiovisuais de Galicia, suprímese o Consello Asesor de Telecomunicacións e Audiovisual de Galicia. Este órgano, creado en 1995, ten actualmente escasa funcionalidade debido, entre outras cousas, á súa configuración cunha composición en canto aos seus membros hoxe superada, unido a que gran parte das materias sobre as que se exercen as funcións asesora e consultiva - audiovisual e sobre todo as telecomunicacións- foron evolucionando cara a outros sectores relacionados coa sociedade da información e as novas tecnoloxías, o que desaconsella o seu mantemento tal e como está conformado actualmente. En coherencia con esta medida e por seguridade xurídica, modifícanse e derróganse unha serie de normas xurídicas que contiñan referencias ao mesmo.

O capítulo III, dedicado á enerxía eólica, aborda unha modificación da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental.

Así, ademais doutras modificacións puntuais actualízase a regulación do Plan sectorial eólico de Galicia, como instrumento de ordenación do territorio que ten por obxecto ordenar e regular a implantación territorial de todas as infraestruturas e instalacións necesarias para o aproveitamento da enerxía renovable eólica en Galicia.

O plan sectorial pretende, entre outros extremos, promover e impulsar o despregamento e desenvolvemento da enerxía eólica en Galicia, como enerxía renovable, tendo en conta o seu papel esencial no cumprimento dos obxectivos de redución das emisións netas de gases de efecto invernadoiro e de neutralidade climática da Unión Europea.

Así mesmo, a súa finalidade é a de promover os beneficios sociais e económicos derivados do aproveitamento das enerxías renovables en Galicia, mediante a creación de novos postos de traballo sustentables, a modernización e o desenvolvemento económicos, o desenvolvemento de ecosistemas industriais e o fomento das industrias locais.

Outra das finalidades do plan é a de contribuír á redución de custos da enerxía e a redución da dependencia enerxética das persoas consumidoras locais e industriais das zonas situadas no ámbito de influencia dos proxectos, fomentando a constitución de comunidades de enerxías renovables e reducindo a dependencia e pobreza enerxéticas, así como a garantir, en xeral, a

dispoñibilidade dunha parte da enerxía xerada polos parques eólicos por parte das consumidoras e consumidores galegos con prezos estables a medio e longo prazo, evitando a variabilidade dos custos enerxéticos.

Dentro do contido do plan, recóllese a obriga dos/as titulares das autorizacións de cumprir as condicións e requisitos que sexan en cada momento aplicables para reducir o impacto da implantación e desenvolvemento das actividades no medio ambiente, de acordo coas normas de calidade ambiental esixibles.

En conexión con esta materia, introdúcese unha disposición adicional na Lei 8/2009, do 22 de decembro, que regula actuacións dirixidas á repotenciación de parques eólicos para reducir o seu impacto no territorio e no medio ambiente. Así, decláranse de interese xeral as actuacións de repotenciación de parques eólicos de competencia da Comunidade Autónoma de Galicia que consistan na redución do número de aeroxeradores e a súa substitución por outros máis capaces ou eficientes, manténdose a potencia autorizada no proxecto. As actuacións de repotenciación serán obrigatorias para todos os titulares das autorizacións existentes no momento da entrada en vigor desta disposición, de acordo co establecido na norma. As actuacións de repotenciación buscarán a máxima redución posible do número de aeroxeradores en funcionamento, procurando unha redución como mínimo á cuarta parte dos existentes, salvo que as condicións e valores ambientais do emprazamento desaconsellen a instalación de aeroxeradores do tamaño que permita alcanzar a devandita porcentaxe. A autorización do proxecto de repotenciación implicará a obriga de proceder ao desmantelamento dos aeroxeradores obsoletos nos termos que se determinen, así e como á restitución ambiental dos terreos que non resulten necesarios para a explotación.

Así mesmo, introdúcense na Lei 8/2009, do 22 de decembro, unhas determinadas disposicións co obxecto de dar cumprimento ás modificacións efectuadas na Directiva (UE) 2018/2001 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, relativa ao fomento do uso de enerxía procedente de fontes renovables. Estas disposicións refírense, en primeiro lugar, á elaboración dunha base de datos cartográfica relativa ao despregamento da enerxía renovable eólica, a fin de determinar o potencial doméstico e as zonas terrestres dispoñibles para a instalación de parques eólicos, as súas infraestruturas de evacuación e de rede. Así mesmo, regúlanse as Zonas de aceleración renovable eólica, instrumentos específicos de planificación, para a designación de zonas terrestres nas que non se prevea que o despregamento da enerxía eólica vaia ter un impacto ambiental significativo. A súa designación requirirá a tramitación dunha avaliación ambiental estratéxica. Tamén se prevé que será de aplicación o establecido na Directiva (UE) 2018/2001 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, en canto ao procedemento de concesión de autorizacións en zonas de aceleración renovable eólica.

No capítulo IV, de mobilidade, procédese a unha modificación da Lei 2/2017, do 8 de febreiro, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación, no relativo á integración tarifaria e de información do sistema de transporte público de Galicia. Complementábase esta regulación para amparar actuacións orientadas á implantación de sistemas baseados en conta (ABT), que

achegan gran facilidade de uso ás persoas usuarias e unha flexibilidade á Administración e aos operadores de transporte á hora de establecer novas modalidades de pagamento. Habilítase así ao órgano autonómico competente en materia de transportes para concretar as condicións de uso destes sistemas. Regúlase así mesmo un mecanismo de participación dos colectivos sociais, empresas e administracións, integradas todas elas no Consello Galego de Transportes.

O capítulo V establece medidas en materia de medio ambiente.

Por unha banda, modifícase a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, fundamentalmente de cara á introdución dun coeficiente que gradúe a cota do canon da auga por perdas nas redes de abastecemento para os vindeiros anos 2025 a 2028.

A Lei 9/2019, do 11 de decembro, de medidas de garantía do abastecemento nos episodios de seca e nas situacións de risco sanitario, creou un gravame ás perdas de auga que se produzan nas redes de abastecemento cando supoñan máis do vinte por cento da auga captada. Porén, as dificultades técnicas para identificar correctamente os puntos de perda de auga e administrativas e económicas para abordar en moitos casos os investimentos precisos, fan que a porcentaxe de perdas siga de momento nun valor medio elevado e que os concellos máis afectados sexan os máis pequenos e con menos recursos. Para evitar incrementar os gastos que teñen estes concellos, prevese a exención do pagamento do gravame durante dous anos máis e a súa bonificación nun 50% o ano seguinte, considerando que non están convenientemente acompañadas as obrigas recollidas na lei e os prazos concedidos pola mesma para a súa implementación, tal e como se constata da experiencia da xestión do ciclo da auga polos axentes interesados.

Asemade, modifícase a Lei 11/2013, do 26 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2014, coa finalidade de reducir os efectos negativos da xeración e xestión dos residuos na saúde humana e no medio ambiente. Neste senso poderase establecer un canon unitario de tratamento por tonelada de contía reducida de ata o 15% respecto do vixente no ano anterior, ao fin de favorecer a implantación de medidas orientadas a incentivar a recollida selectiva de residuos urbanos e a redución do lixo convencional, fomentando a reciclaxe de envases lixeiros e/ou biorresíduos.

Realízanse puntuais modificacións na Lei 13/2013, do 23 de decembro, de caza de Galicia. Así, no que atinxe ao réxime de regulación aplicable nos terreos cinexéticos nos que non se teña aprobado o correspondente plan de ordenación ao comezo da tempada, garantindo a súa continuidade temporal en determinadas condicións. Igualmente, amplíase o período de vixencia da licenza de caza ao colectivo de persoas maiores de 65 anos, que pasa a ser indefinido. E finalmente, amplíase o prazo de duración dos procedementos administrativos sancionadores.

Introdúcense precisións, na Lei 4/2017, do 3 de outubro, de protección e benestar dos animais de compañía de Galicia, para adaptala á recente normativa básica estatal, excluindo aos establecementos veterinarios da consideración de núcleos zoolóxicos de animais de compañía,

en aras de garantir a homoxeneización e a seguridade xurídica na aplicación da norma, así como simplificar o seu coñecemento polas persoas profesionais e a cidadanía.

Modifícase a Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, co obxecto de axilizar o procedemento de aprobación dos instrumentos de planificación dos espazos naturais protexidos, mediante a simplificación dos trámites administrativos, substituíndo o preceptivo informe do Consello Galego de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible en determinados supostos por un envío da proposta para o seu coñecemento por parte deste órgano consultivo.

Na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia, esténdese a vixencia das licenzas para persoas maiores de 65 anos, con carácter indefinido, na mesma liña da disposición introducida respecto da caza. Ademais, para cumprir co principio de proporcionalidade, posibilitase en determinadas circunstancias excepcionais, minorar as sancións previstas para as infraccións cometidas nesta materia, e se redefinen as circunstancias atenuantes da responsabilidade.

Asemade, modifícase a Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia, para dar seguridade xurídica aos operadores de todos os sectores cuxos proxectos teñen que ser sometidos a avaliación de impacto ambiental ordinaria e aclarar o prazo de vixencia do trámite de información pública e de consultas ás Administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas contemplado na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

No capítulo VI, de Educación e Innovación, realízanse varias modificacións.

Por unha banda, introdúcese unhas medidas extraordinarias nesta materia relativas ás ratios do alumnado nas distintas etapas educativas. O Acordo do 11 de outubro de 2023, asinado entre a Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e as organizacións sindicais CC.OO, ANPE e UGT-SP Ensino, sobre medidas que melloran o funcionamento do sistema educativo e as condicións laborais do persoal funcionario docente da Comunidade Autónoma de Galicia que imparte as ensinanzas reguladas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, contempla un amplo abano de medidas para a mellora da calidade, a inclusión e a equidade do ensino.

Entre esas medidas resaltan as relativas á redución progresiva de ratios nas distintas etapas educativas e a un cómputo diferenciado para a mellora da resposta educativa ao alumnado con necesidades educativas especiais.

Coa finalidade de dar seguridade xurídica no despregamento e interpretación das medidas relativas á redución de ratios e establecer un calendario que permita blindar no tempo o seu desenvolvemento, faise preciso unha determinación normativa do máximo rango.

Por outra banda, modifícase a Lei 6/2013, do 13 de xuño, do Sistema Universitario de Galicia, para establecer medidas para a promoción da excelencia de centros e unidades de I+D+i

do sistema universitario de Galicia, a través de procesos competitivos baseados en estándares internacionais, coa participación de comités científicos formados por persoal experto internacional, independente e de recoñecido prestixio. Con esta modificación preténdese non só simplificar e axilizar tales medidas senón tamén adecualas á realidade do ámbito que regula, en constante cambio e evolución.

Ademais, modifícase o Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar para, entre outras cuestións, acomodar a nova figura da persoa coordinadora de benestar e protección ao marco normativo do sistema educativo galego, recoller a regulación sobre o uso de móbiles e dispositivos electrónicos, delimitar os prazos temporais dos períodos de información previa nos casos de acoso ou ciberacoso escolar ou actualizar obxectivos xerais do plan de convivencia. A urxencia desta medida vén xustificada pola necesaria revisión e axuste regulatorio desta norma que dea resposta á nova realidade normativa e social.

No capítulo VII, correspondente á política social, engádese un Título XI á Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, que recolle unha nova regulación do procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, co obxecto de simplificalo e axilizar a súa tramitación. Como principais novidades, destaca a posibilidade de tramitar conxuntamente nun mesmo procedemento o recoñecemento de grao de dependencia, o dereito ás prestacións do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia e o recoñecemento do grao de discapacidade, cando así se pida na correspondente solicitude, atendendo á experiencia que amosa que as situacións de dependencia adoitan levar aparelado un determinado grao de discapacidade.

Refórzanse a información e o asesoramento das persoas solicitantes, prevéndose a posibilidade de que as persoas traballadoras sociais da Xunta de Galicia e das entidades locais actúen como profesionais de referencia, prestando a necesaria asistencia en relación cos trámites do procedemento e recursos máis acaídos ás circunstancias daquelas. Tamén se reducen as cargas que ata este momento pesaban sobre a cidadanía. Así, no caso de autorizalo na solicitude, non será necesario achegar o informe de saúde no que se basea a valoración e que será recabado de oficio polo órgano competente en materia de dependencia.

A lei detalla o procedemento de valoración, o papel dos equipos técnicos de valoración e as súas funcións. Simplifícase o procedemento de revisión do grao de dependencia e do programa individual de atención e, paralelamente á regulación establecida para o seu recoñecemento, prevese a posibilidade de que, xunto coa revisión do grao de dependencia e do programa individual de atención, se solicite polo interesado a revisión do grao de discapacidade, dando lugar á tramitación dun único procedemento que rematará cunha única resolución que se pronuncie sobre ambos extremos.

Por último, a lei prevé distintos mecanismos de coordinación, mediante comisións sectoriais específicas ou grupos de traballo no ámbito da propia administración autonómica e a través da

formalización dos correspondentes protocolos de coordinación entre o sistema público de servizos sociais e o sistema de saúde, para garantir unha efectiva atención ás persoas en situación de dependencia. Tamén se prevé expresamente a actualización dos sistemas de información que dan soporte á tramitación dos procedementos de recoñecemento da dependencia e da discapacidade e o desenvolvemento dun plan de formación coa finalidade de facilitar a adquisición das competencias e das habilidades necesarias para a xestión dos procedementos de dependencia e discapacidade.

Esta modificación implica as correlativas no Decreto 246/2011, do 15 de decembro, polo que se desenvolve a Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, no relativo aos órganos consultivos e de participación, por motivos de coherencia e seguridade xurídica; e no Decreto 142/2023, do 21 de setembro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e a atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes.

No capítulo VIII, de Igualdade, modifícase a Lei 7/2023, de 30 de novembro, para a igualdade efectiva de mulleres e homes de Galicia. Así, precísanse as funcións atribuídas á unidade administrativa de igualdade dependente da consellería con competencias en materia de emprego, en relación coa emisión de informes dende a perspectiva de xénero dos convenios colectivos que sexan obxecto de rexistro ante a autoridade laboral.

Así mesmo, respecto do Observatorio das Mulleres Rurais e do Mar, mellórase a súa composición e organización, ao concretar, por un lado, os perfís da representación da Administración, e por outro, ao incluír na súa composición tanto a representantes do Consello Agrario Galego que ten, entre outras, a función de impulsar a participación das mulleres do medio rural, como a representantes da Federación Galega de Confrarías que integran, a través das confrarías, a maioría das mulleres profesionais dos ámbitos pesqueiro e marisqueiro.

No capítulo IX, en materia de economía e industria, introdúcense medidas temporais e excepcionais, en liña coas actuacións dirixidas a incrementar as facilidades para a creación de solo empresarial, para habilitar a posibilidade de declarar e aprobar proxectos de interese autonómico de creación de solo empresarial en concellos de menos de 20.000 habitantes. Estas medidas teñen carácter de temporais e extraordinarias, e serán aplicables a aqueles proxectos cuxa tramitación sexa iniciada ata o 31 de decembro de 2029.

Por outra banda, inclúense outras medidas relativas a diversas disposicións. Así, modifícase a Lei 3/2008, do 23 de maio, de ordenación da minaría de Galicia coa finalidade, por unha banda, de dar un pulo ao Consello da Minaría de Galicia e, por outra banda, de impulsar a declaración de municipios mineiros. En relación ao primeiro, a experiencia acumulada no funcionamento do Consello Galego de Economía e Competitividade aconsella volver a contar cun órgano consultivo especializado na materia para abordar todas as cuestións que afectan ao sector. Por esta razón, efectúanse as correspondentes modificacións en relación co Consello Galego de Econo-

mía e Competitividade para volver a activar e poñer en funcionamento o Consello da Minaría de Galicia. Estes cambios implican a modificación da Lei 9/2013, do 19 de decembro, do emprendemento e da competitividade económica de Galicia e do Decreto 42/2015, do 26 de marzo, polo que se aproba o Regulamento do Consello Galego de Economía e Competitividade.

No eido dos municipios mineiros, a modificación realizada concreta os requisitos e procedemento dirixido a obter o recoñecemento de tal condición. Os efectos deste recoñecemento incluírán a posibilidade de que tales municipios sexan destinatarios de medidas específicas de colaboración e fomento artelladas polo sector público autonómico. Co obxecto de facilitar o seguimento desta medida créase o Rexistro de Municipios Mineiros de Galicia.

Por outra banda, tamén se introduce unha modificación relativa ás solicitudes de reclasificación de dereitos mineiros da sección A), para dar cumprimento ao Acordo do 3 de setembro de 2024 da Comisión Bilateral de Cooperación entre a Administración Xeral do Estado e a Comunidade Autónoma de Galicia en relación coa Lei de Galicia 10/2023, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas e publicado mediante Resolución do 9 de setembro de 2024, da Dirección Xeral de Relacións Institucionais e Parlamentarias.

Ademais, a Lei 9/2013, do 19 de decembro, de emprendemento e competitividade económica de Galicia tamén se modifica coa finalidade principal atribuír á consellería competente en materia de urbanismo as funcións relativas á autorización e rexistro das entidades de certificación de conformidade municipal (ECCOM), así como a competencia sancionadora. Por outra banda, equipárase o réxime e os efectos derivados da presentación dos títulos habilitantes exixidos pola Lei 9/2013, do 19 de decembro, acompañadas dun certificado de conformidade emitido por unha ECCOM, aos previstos no artigo 146.bis da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, para os actos de edificación e uso do solo e do subsolo.

Introdúcense modificacións no Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de política industrial, aprobado polo Decreto Lexislativo 1/2015, do 12 de febreiro. Estas modificacións establecen un novo procedemento que permitirá o desenvolvemento de solo empresarial de iniciativa privada dunha forma máis áxil naqueles emprazamentos nos que exista unha demanda real para a implantación de proxectos industriais estratéxicos. Nas novas áreas empresariais creadas a través do dito procedemento localizaranse instalacións de aproveitamento de enerxías renovables, de forma que unha porcentaxe da súa produción teña que dedicarse á subministración ás empresas localizadas no ámbito sobre o que se pretende actuar, así como a outras empresas e persoas consumidoras da zona.

En consonancia coas medidas anteriores, inclúense unha serie de cambios na Lei 3/2022, do 18 de outubro, de áreas empresariais de Galicia.

No capítulo X acláranse conceptos ou cuestións de procedemento na Lei 6/2023, do 2 de novembro, de patrimonio de Galicia, postos de manifesto trala súa aplicación, co obxecto de acadar unha maior seguridade xurídica para as persoas interesadas e as administracións impli-

cidas. Así, concrépanse supostos de venda directa, aclárase o procedemento para a venda de bens obsoletos, perecedoiros ou deteriorados ou establécense infraccións relativas á obriga das entidades financeiras de comunicar os saldos e depósitos abandonados, en consonancia co establecido na normativa estatal e en aplicación do previsto na propia norma autonómica.

Por outra parte, a modificación da Lei 3/2023, do 4 de xullo, reguladora dos xogos de Galicia, limítase a corrixir un erro material que afecta á numeración de determinados artigos aos que a norma se remite.

O capítulo XI introduce medidas en materia de vivenda e infraestruturas.

A sección relativa ás medidas extraordinarias e temporais en materia de vivenda ten por obxecto facer fronte á situación actual, caracterizada pola falta de vivenda a prezo accesible, tanto en venda como en alugueiro, e pola existencia constatada dunha forte demanda de vivenda pola cidadanía.

Neste escenario, as medidas propostas perseguen, fundamentalmente, facilitar a tramitación dos proxectos de interese autonómico para a planificación e proxección de actuacións de creación de solo residencial de promoción pública por parte da Xunta de Galicia, coa finalidade última de acadar unha maior axilidade na súa tramitación, simplificando o procedemento para a aprobación e modificación destes instrumentos sen menoscabar a seguridade xurídica.

Prevense, así mesmo, medidas para axilizar a construción de vivendas protexidas de promoción pública de titularidade autonómica, como a atribución aos correspondentes proxectos de construción da consideración de obras públicas de interese xeral coas consecuencias que isto implica ou a regulación da reserva de prazas de aparcadoiros de vehículos nas parcelas destinadas a este tipo de vivendas. Outra das finalidades desta regulación é favorecer e facilitar a utilización de edificacións xa existentes para o seu destino a vivenda, en concreto dos locais destinados a un uso terciario e das edificacións non acabadas que reúnan determinadas condicións.

Tamén se modifica a Lei 8/2012, do 29 de xuño, de vivenda de Galicia, para implantar os mecanismos que posibiliten a execución do xa mencionado obxectivo de duplicar o parque de vivenda pública nos vindeiros anos e de xestionar solo para a construción de 20.000 vivendas protexidas.

Co obxectivo principal de garantir que as persoas con menos ingresos poidan acceder a unha vivenda, prevese que os prezos finais de adxudicación das vivendas protexidas de promoción pública, así como os requisitos de ingresos para o seu acceso, se determinen a través de acordo do Consello da Xunta de Galicia, o que permitirá ademais a súa adaptación á situación cambiante do sector.

Búscase tamén axilizar a adxudicación destas vivendas, eliminando trámites para a inscrición no Rexistro Único de Demandantes de Vivenda da Comunidade Autónoma de Galicia, e recoñecendo a actividade do terceiro sector neste eido, posibilitando a súa xestión con fins de

inserción ou asistenciais, a través de entidades sen ánimo de lucro que desenvolvan programas de carácter social no eido da vivenda, con acreditada experiencia na procura de vivenda e mediación social.

Garántese a duración permanente do seu réxime de protección, con independencia da data da súa cualificación, para que estas vivendas sirvan sempre para a finalidade para a que se promoven que é a de facilitar o acceso á vivenda das persoas con menos recursos, á vez que se consegue unha maior eficiencia na xestión dos recursos públicos. Con este mesmo obxectivo, establécense procedementos áxiles para xestionar as débedas das persoas adxudicatarias de vivendas públicas en favor da Administración pública.

Posibilitase a cesión gratuíta polos concellos de solo residencial con destino á construción de vivendas protexidas. Neste suposto, poderá cedérselle aos concellos, como única contraprestación e sempre que así o soliciten, a totalidade ou parte dos locais comerciais que, de ser o caso, se constrúan na devandita promoción pública, así como adxudicarles directamente en venda ata un 20% das vivendas protexidas de promoción pública resultantes e os seus anexos, para atender os casos de especial necesidade.

Para concluír, coa finalidade de facilitar a emancipación da mocidade, prevese a posibilidade de impulsar, en colaboración coa consellería competente en materia de xuventude, a promoción pública e a xestión de aloxamentos compartidos, destinados a satisfacer necesidades transitorias de vivenda das persoas menores de 36 anos.

Por outra banda, modifícase a Lei 8/2013, do 28 de xuño, de Estradas de Galicia para dotar ás administracións promotoras das obras de estradas de ferramentas legais máis efectivas para axilizar a retirada ou modificación dos bens ou instalacións para a prestación de servizos de interese xeral que impidan ou entorpezan a súa execución. Para iso, establécese a antedita obriga e régulanse as súas condicións. Ademais, tipifícase como infracción o seu incumprimento, identificando como responsable á persoa titular do servizo, e establécese que a propia retirada ou modificación dos bens ou instalacións forma parte da obriga de reparación do dano causado, sen prexuízo da sanción que se impoña. Régúlase a posibilidade de impoñer multas coercitivas no caso do incumprimento do prazo máximo para a retirada ou modificación, sen necesidade de que teña recaído resolución do correspondente expediente de sanción e engadindo o seu importe ao da sanción que, no seu caso, se impoña.

Por outra banda, realízase unha clasificación máis completa e coherente de todo o réxime de usos no seu entorno, para adaptar a súa redacción á clasificación establecida.

Modifícase tamén a Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia. Por unha banda, e cun carácter fundamentalmente procedimental, para introducir aclaracións e precisións que contribúan a facilitar a súa aplicación, acurtar prazos de tramitación e disipar as dúbidas que vén suscitando a súa aplicación práctica; destacando, como reforzo da simplificación e axilización de

trámites, a modificación da regulación relativa ás entidades de certificación de conformidade municipal ou ás modificacións non substanciais dos instrumentos de planeamento urbanístico. E, por outra banda, preténdese posibilitar a instalación de sistemas de depuración individual, cando non se trate de novas edificacións, naquelas parcelas que non dispoñen de superficie suficiente aos bordos das parcelas e que tampouco dispoñen dos servizos de saneamento municipal, garantindo en todo caso a salubridade da poboación.

A modificación da Lei 1/2019, do 22 de abril, de rehabilitación e de rexeneración e renovación urbanas de Galicia, afecta ás normas de aplicación directa ás que están suxeitas as intervencións nos edificios incluídos no ámbito territorial das categorías de bens definidos na Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia e aos ámbitos obxecto de planeamento especial de protección, mediante a introdución de aclaracións, precisións e puntualizacións que contribúen, en última instancia, a facilitar a súa aplicación e disipar as dúbidas suscitadas no curso da súa vixencia.

Cómpre salientar a modificación introducida para permitir que, en ausencia dunha resolución de homoxeneización ditada por solicitude dos concellos, as persoas propietarias de edificios ou as promotoras de intervencións neles poidan solicitar, sempre a través desas entidades locais, a homoxeneización específica do nivel de protección da edificación sobre a que teñan interese.

No capítulo XII, de Sanidade, introdúcense modificacións puntuais en materia do emprego público do persoal estatutario.

A Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia, xa permite que, por razóns de interese xeral e necesidades obxectivas, poida eximirse do requisito da nacionalidade para o acceso á condición de persoal estatutario das categorías profesionais de persoal licenciado sanitario, na que se inclúe o persoal médico. Esténdese agora esta habilitación normativa, dirixida a incrementar o número de aspirantes ao emprego público nesas categorías e facilitar polo tanto o seu acceso, ao persoal diplomado sanitario.

Na Lei 2/2022, do 6 de outubro, de medidas extraordinarias dirixidas a impulsar a provisión de postos de difícil cobertura de determinado persoal estatutario con título de especialista en ciencias da saúde do Servizo Galego de Saúde, introdúcense A Barbanza e O Salnés entre os distritos sanitarios nos que os servizos prestados computarán o triplo da puntuación que se estableza nos futuros procesos selectivos e concursos de traslados, de cara a facilitar a captación de profesionais sanitarios.

Por outra banda, modifícase o Decreto 206/2005, do 22 de xullo, de provisión de prazas de persoal estatutario do Servizo Galego de Saúde, coa finalidade de axilizar a toma de posesión do persoal estatutario, o que resulta especialmente relevante de cara á vindeira estabilización de 5.000 persoas en 105 categorías, homoxeneizando este prazo co previsto para o persoal empregado público establecido de modo xeral.

No capítulo XIII, dedicado ao patrimonio cultural, realízanse modificacións puntuais na Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia, para establecer as condicións en que determinadas actuacións poderán ser realizadas sen a necesidade dun procedemento de autorización previa en materia de protección do patrimonio cultural, por non teren incidencia sobre os valores que se protexen, o que redundará nunha maior axilidade na tramitación administrativa e nunha maior seguridade xurídica para as persoas interesadas e as administracións implicadas.

No capítulo XIV, dedicado ao medio rural, introdúcense medidas en diversos ámbitos:

Modifícase a Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, co obxectivo principal de fomentar o asociacionismo entre as persoas propietarias forestais, flexibilizando a figura de agrupación forestal de xestión conxunta e habilitando un tipo de asociación máis sinxela en canto á súas finalidades e actividades. Para isto, contéplase a posibilidade de crear asociacións sen base territorial con finalidades, entre outras, de representación, comercialización, loita integrada contra pragas ou enfermidades ou apoio técnico, sen o requisito de cesión das superficies á agrupación. Habilítase a posibilidade de empregar outros instrumentos -distintos do proxecto de ordenación- máis simples para os montes que sexan obxecto dunha xestión pública de pequena superficie. E, co mesmo obxectivo de simplificación da xestión dos montes, prevese que a administración forestal poida asumir a redacción do instrumento cando concorran determinadas circunstancias. En consonancia, e para achegar seguridade xurídica, adáptase a redacción do Decreto 52/2014, do 16 de abril, polo que se regulan as instrucións xerais de ordenación e de xestión de montes de Galicia.

Na Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia abórdase a regulación de situacións non previstas inicialmente na norma, cuxa necesidade se puxo de manifesto trala súa entrada en vigor, en aras de manter a eficacia e eficiencia na xestión administrativa e a satisfacción do interese público.

Modifícase a Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, que establecía medidas en materia de benestar animal nos animais de produción, para concretar, entre as medidas de corrección, seguridade e control que impidan a continuidade na produción do dano en materia de coidado dos animais, a inhabilitación da persoa titular da explotación ou responsable dos animais para o exercicio da profesión, oficio ou comercio relacionado cos animais, así como para a súa tenencia. A súa implementación responde á crecente preocupación polos dereitos dos animais e ás esixencias de garantir prácticas sostibles e éticas na produción agropecuaria.

En materia de calidade alimentaria, adecúanse os órganos competentes para a imposición de sancións á nova estrutura orgánica da consellería, para o que se realiza unha modificación puntual na Lei 1/2024, do 11 de xaneiro, da calidade alimentaria de Galicia e, coherentemente, no Decreto 2/2010, do 8 de xaneiro, polo que se regulan os órganos competentes e o procedemento para a imposición de sancións en materias do medio rural.

No capítulo XV, de mar, modifícase a Lei 9/1993, do 8 de xullo, de confrarías de pescadores de Galicia, de cara a establecer como recursos das confrarías as cantidades recadadas na primeira venda dos excedentes procedentes das cantidades de marisco obtido durante a actividade marisqueira. Deste xeito, lexítimase ás entidades titulares dos plans de xestión marisqueira para dispoñer destes recursos económicos para facer fronte ás súas obrigas. Esta modificación reflíctese, por motivos de coherencia, tamén no Decreto 8/2014, do 16 de xaneiro, polo que se regulan as confrarías de pescadores de Galicia e as súas federacións. Con todo, a efectividade deste novo ingreso condiciónase a un posterior desenvolvemento, que deberá acometer a consellería con competencias en materia de mar, para concretar os requisitos e límites para a recadación coas debidas garantías deste recurso.

Tamén se modifica a Lei 6/2017, do 12 de decembro, de portos de Galicia, coa finalidade de que, de xeito excepcional, Portos de Galicia autorice prórrogas non previstas no título concesional, naquelas concesións de interese estratéxico ou relevante para a explotación portuaria e para o desenvolvemento económico, social ou turístico da comunidade concentrada na súa zona de influencia, sempre que a entidade concesionaria se comprometa a realizar un investimento adicional, unha contribución económica ou unha combinación de ambos supostos

No capítulo XVI, relativo ao emprego público, organización e funcionamento da Administración autonómica, modifícanse distintas normas. Por unha banda, en materia de emprego público, acométese a modificación da Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia para adaptar as funcións e titulación da escala de letrados á Lei 4/2016, do 4 de abril, de ordenación da asistencia xurídica da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público, así como das titulacións da especialidade de educador/a social. Recóllese tamén a consecuencia no chamamento das listas para o persoal interino que non superou o período de proba para o desempeño dun posto de traballo. Por último, introdúcese a garantía das retribucións para o persoal laboral fixo posterior ao Estatuto Básico do Empregado Público que se funcione, coa finalidade de equiparar as súas condicións retributivas co persoal xa funcionarizado.

Abórdase a modificación puntual do Decreto 37/2006, do 2 de marzo, polo que se regula o nomeamento de persoal interino para o desempeño con carácter transitorio de prazas reservadas a funcionarios e a contratación temporal de persoal laboral da Xunta de Galicia co obxecto de axilizar, de xeito inmediato, os chamamentos para a cobertura de postos vacantes e de realizar unhas actualizacións técnicas no dito decreto en relación co persoal dos Servizos de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais.

Lévanse a cabo diversas modificacións no Decreto 151/2022, do 4 de agosto, polo que se aproba o Regulamento dos procedementos de mobilidade do persoal funcionario de carreira da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades públicas instrumen-

tais integrantes do sector público autonómico, coa finalidade de adaptalo á Lei de emprego público de Galicia, de introducir algunhas modificacións e aclaracións na figura da adscrición provisional e para garantir a posibilidade de contar con persoal especializado nas comisións de valoración, de cara á resolución dos vindeiros concursos ordinarios.

Pola súa banda, en materia de organización e funcionamento, modifícase a Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia e a Lei 2/2015, do 29 de abril, do emprego público de Galicia, coa finalidade de determinar o réxime aplicable ás persoas titulares dos departamentos territoriais.

Tamén se acomete a modificación da Lei 4/2016, do 4 de abril, de ordenación da asistencia xurídica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público, coa finalidade de que esta reflicta os cambios organizativos derivados da creación da Dirección Xeral de Asuntos Constitucionais e Desenvolvemento Lexislativo.

Na mesma liña, este capítulo inclúe modificacións puntuais e organizativas do Decreto 118/2016, do 4 de agosto, polo que se crea o Instituto Galego do Consumo e da Competencia e se aproban os seus estatutos.

A parte final da lei está composta por dez disposicións adicionais, cinco disposicións transitorias, unha disposición derogatoria e tres disposicións finais.

En primeiro lugar, dentro das disposicións adicionais, recóllense normas para o fomento do Polo de investigación e desenvolvemento da biotecnoloxía de Galicia, atendendo ao carácter estratéxico do sector para o desenvolvemento do sistema produtivo de Galicia e a súa transferencia de resultados de investigación e innovación nas fases temperás, así, como ao seu carácter estratéxico para a mellora da saúde humana, a agricultura e gandería, a preservación da biodiversidade e a sustentabilidade ambiental. O polo entenderase como o fomento e a coordinación de medios, recursos e infraestruturas que permitan desenvolver algunha ou todas as fases dos procesos de investigación e transferencia de resultados no eido da biotecnoloxía que se pretenden fomentar.

En materia de medios audiovisuais, a disposición adicional segunda contempla un prazo de dous meses, a partir da entrada en vigor da lei, para a comunicación á administración das modificacións da programación levadas a cabo polos titulares dun servizo de comunicación audiovisual radiofónica, que poderán autorizarse previa valoración da pluralidade radiofónica existente na localidade correspondente.

A disposición adicional terceira realiza unha ampliación de prazos en materia de licenzas dos servizos de comunicación audiovisual televisiva.

A disposición adicional cuarta recolle a adaptación da normativa reguladora do canon eólico.

A disposición adicional quinta, en materia de medio ambiente, contempla, de xeito excepcional para os anos 2023 e 2024, a condonación do pagamento do canon por perdas nas redes de abastecemento establecido pola Lei 9/2019, do 11 de decembro, de medidas de garantía do abastecemento nos episodios de seca e nas situacións de risco sanitario, con base na mesma xustificación que dá lugar á introdución na Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, do coeficiente gradual para o período 2025-2028.

A disposición adicional sexta, en materia de medio ambiente, vai dirixida a aclarar como se emiten os informes de compatibilidade cos obxectivos de calidade e ambientais previstos na Lei 4/2023, do 6 de xullo, de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia, segundo o tipo de proxectos que se queiran implantar en terreos de dominio público o de servidume de protección marítimo terrestre.

A disposición adicional sétima, en materia de educación e Innovación, prevé a aplicación a aquelas iniciativas das entidades instrumentais do sector público autonómico, que supoñan a implantación de infraestruturas ou instalacións dirixidas á investigación e á aplicación da computación e comunicacións de altas prestacións, así como, en xeral, doutros recursos facilitadores das tecnoloxías da información e da comunicación, o procedemento de declaración e de aprobación e efectos establecidos para os proxectos industriais estratéxicos do Texto Refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de política industrial, aprobado polo Decreto Lexislativo 1/2015, do 12 de febreiro.

A disposición adicional oitava, en materia de economía e industria, recolle diversas previsións sobre a constitución do Consello de Minaría de Galicia.

A disposición adicional novena, en materia de emprego público, recolle medidas especiais relativas ás listas de contratación de persoal laboral ou de persoal funcionario interino durante o ano 2025.

A disposición adicional décima recolle estipulacións respecto á cancelación e devolución de garantías en promocións públicas de urbanización ou edificación.

As disposicións transitorias primeira e segunda conteñen determinacións temporais en materia de enerxía eólica.

A disposición transitoria terceira, en materia de economía e industria, establece o réxime transitorio previo á constitución do Consello de Minaría de Galicia.

A disposición transitoria cuarta recolle cuestións relativas á modificación da natureza das débedas das persoas adxudicatarias de vivendas de promoción pública de titularidade do Instituto Galego da Vivenda e Solo.

A disposición transitoria quinta establece aspectos respecto da reserva de prazas de aparcadoiros para vivendas.

A disposición derogatoria única da lei prevé a derogación das disposicións de igual ou inferior rango que se opoñan ao previsto nela.

Por último, a disposición final primeira recolle unha cláusula de salvagarda do rango regulamentario aplicable aos decretos modificados a través desta lei; a disposición final segunda habilita o Consello da Xunta de Galicia para ditar as disposicións necesarias para o desenvolvemento da lei; e a disposición final terceira establece a entrada en vigor da norma.

